

POSTAĆ PIERWOTNIE POSTĘPUJĄCA STWARDNIENIA ROZSIANEGO (PPMS)

W pierwotnie postępującej postaci SM (ang. primary progressive MS, PPMS) objawy postępują od samego początku, nie wycofują się a z czasem pogłębiają. Obserwuje się też okresy stabilizacji, w czasie których stan osoby chorej nie pogarsza się.

KTO CHORUJE NA PPMS?

PPMS rozpoznaje się przeważnie u osób w 4 i 5 dekadzie życia, tak samo często u kobiet jak i u mężczyzn.

JAK CZĘSTO ROZPOZNAJE SIĘ PPMS?

Postać ta dotyka ok. 10-15% osób diagnozowanych na SM.

OBJAWY PPMS

Objawy, których doświadczają osoby z PPMS są w większości podobne do tych występujących u osób z rzutowo-remisywną postacią SM (ang. relapsing-remitting MS, RRMS), choć przeważają (również na początku) zaburzenia chodu, osłabienie mięśni, zaburzenia poznawcze i problemy z mową. Należy pamiętać, że przebieg SM cechuje duża zmienność i różnorodność objawów - każda osoba choruje inaczej.

DIAGNOZA

Rozpoznanie PPMS (i innych postaci SM) stawia się na podstawie wyników badania neurologicznego, rezonansu magnetycznego (MRI) (w PPMS bada się zarówno mózg jak i rdzeń przedłużony), badania płynu mózgowo-rdzeniowego. Rozpoznanie tej postaci SM stawia się po dłuższym czasie obserwacji.

LECZENIE

Od 2019 roku dla osób z wczesną pierwotnie postępującą postacią SM dostępny jest okrelizumab. Stosuje się go u osób z PPMS, u których w badaniach MRI widać aktywne zmiany zapalne lub nowe ogniska demielinizacyjne w mózgu lub rdzeniu kręgowym i u których klinicznie stwierdza się pogorszenie.

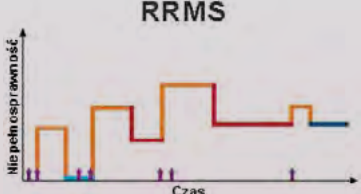

JAKOŚĆ ŻYCIA

W radzeniu sobie z PPMS ważne są:

- rehabilitacja,
- zdrowa dieta i aktywność,
- dbanie o zdrowie psychiczne i nastrój,
- konsultacje ze specjalistami (psycholog, logopeda, terapeuta zajęciowy, dietetyk).

Różnice między PPMS (pierwotnie postępującą postacią) a RRMS (rzutowo-remisyjną postacią) stwardnienia rozsianego

	RRMS	PPMS
Postęp choroby	<p>Dominują rzuty, po których następuje całkowite lub częściowe wycofanie objawów; z czasem u większości pacjentów choroba przechodzi w postać wtórnie postępującą (SPMS).</p> 	<p>Postęp choroby dominuje od samego początku (objawy nawarstwiają się i nasilają), rzadko występują rzuty.</p>
Kto choruje?	Częściej chorują kobiety .	Występuje równie często u kobiet i mężczyzn.
Wiek zachorowania	2 – 4 dekada życia	4 – 5 dekada życia
Najczęstsze pierwsze objawy	zaburzenia widzenia	problemy z chodzeniem
Leczenie rzutów sterydami	Po podaniu sterydów w leczeniu rzutu szybko następuje poprawa .	Po podaniu sterydów w leczeniu rzutu zwykle nie obserwuje się efektu poprawy .

- Rzut
- Aktywne bez pogorszenia
- Popijające się (niepełny powrót do zdrowia po rzucie)
- Stabilne bez aktywności
- Nowe zmiany aktywne w MRI

Źródło: Lublin i In., 2014.

- Aktywne (rzut lub nowa aktywność w MRI) z progresją
- Nieaktywne bez progresji (stabilne)
- Nieaktywne z progresją
- Aktywne bez progresji
- Nowe zmiany aktywne w MRI

Źródło: Lublin i In., 2014.

